

MEZTELEN KARD ELŐTT.

*Nem is merünk Rád nézni régi penge,
Ki ott villogtál véres ütközetbe, —
S most szégyenszemre rozsdá, por lepelt bel!*

*Nem is merünk Rád nézni: ősi Szentség, —
Benned dicső mult álma szendereg még,
Erő, Becsület-jel, utolsó Mentség!*

*Félünk Te tőled csengő csoda-szerszám,
Ki életet és vért ontál ezerszám —
S ma korcs utód, mint lomha bábút elhány! . .*

*Alázkodóan, gyáván, szemlesütve
Járunk körülted — lopva, zajt sem ütve —
Es fáj a csuf jelen: jövődnök tükre . . .*

*Nem, nem merünk már nyíltan hozzád lépni,
Penészemésztett, bus szemedbe nézni,
Mert zord parancsot adsz: Fel! Rajta férfi!*

*Magyar! ragadj meg bátran — nem remegve, —
Mártsd életem vad, gyilkos ellenedbe,
S ha nincs merszed — hát verd önön szívedbe!*

Vályi Nagy Géza.

IL DUOMO.

(Folytatás.)

— Nullissimi, hozd hát el azt a tervedet egy hét mulva, ha jó lesz, bizony mondom, te épited fel azt a templomot.

*

Még ezen az estén elvitték azt az asszonyt a parmai hegyre s együvé zárták a pappal, aki már akkor ott lakott. Hogy sirt, hogy könyörgött és tépte magát.

*

S azóta elmúlt egy hét. A pápa ezer aranyat és áldását küldte az épülendő isteni műre. Velence királya kegyesen fogadta az ajándékot és engedélyét küldte a templomanyagok megszerzésére. Ezzel Sforza Lázár halála megpecsételődött, bátyja fel lett mentve a bűne alól, Isten és emberek előtt: vele már béke van. De ni mégis, talán nem egészen igaz és megkönnyült minden. A Palazzo Sforzában alkonyodik. Az ur kiküldé a falkyákat a nagy teremből:

— Barmok, hiszen nappal vagyon még!

Az ólomkarikás ablakokon át csakugyan átvilágol még a nap bucsuja. Ő csak kifelé bámul. Mellette egy kis asztalon a két pályaterv, talán azokon gondolkodik. Vagy tán arról az asszonyról, kinek legujabb hajlékáról furcsa hírek keringenek. Hogy a nappal ének, az éjszakát jajveszékélés és sirás tölti be. A barát vagy az asszony? . . . Ki tudja. Hanem talán bolondság volt mégis annak a nyomorult, kiéhezett dervisnek odadobni azt a pompás asszonyt. Végtére is nem az övé volt az a bűn, amiben vétkezett. És vétkezett, hát vétkezett, vele is vétkezett, asszony, hát vétkezik és gyönyörűség volt minden vétke, a teste hó, az ajka vér és omló lágy selyem az a haj. . . Sforza Ferenc végigborzong.

— Eh, — felkacag — vágy és szerelem!

Ő és valami érzésnek a gyöngésége. Hahaha. De hiszen nem is erről van szó, hanem a templom, a templom. Minek is lesz az a templom? No arra nem, hogy ő dicsérje benne az Istent — hanem hát minek is csak? Igen, majd emlékezni fognak: azt ő építtette.

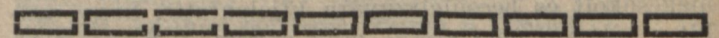
Á, hazug szavak, Isten, templom, hir. Hiszen por lesz a jó és por lesz a rossz, akár az öccse és senki sem tudja ki volt, minek volt, miért. Na igen, hát persze azért volt — ni, az alkonyfény most huzódik végtére el a piemonti hegyek felől és hűvös színü az ég, egy-egy láng gyul ki lent a viskókban, azok felett a palotákban, ő ott áll s amint ott áll, ő a hatalom. Igen, az egyetlen jó a hatalom, halomra dönthet mindent, ami egy pernyi véletlenben nem tetszik. És építhet, emelhet, édig hajthat . . . Zavarodottan kap a fejéhez. Igen, igen, mi is van hát azzal a templommal? Hát templomot épít, bánja is ő, hogy minek épít, kinek mi dolga vele. A pápa! A király! — Hahaha! — nevet. Mit tudják, hogy miért építi ő azt a templomot. De hiszen ő sem tudja. Nem? Azért is. Ő akarja, hogy tudja, utána gondol. Ha az öccse palotája amott, sötét kint már minden, igaz, az üszkös romokat már el is hordták, különben fekete volna már az is — tehát, ha az a palota ott állna, akkor ő nem építene oda templomot, tehát azért épít, mert nem áll ott, vagyis megtetszett neki az a hely. Jól is fog ott kinézni az a templom. Ej, dehog, nem jó. Egy hibás szem van a gondolatok láncán. Azért nem áll ott az a palota, mert megölte az öccsét s azt felgyújtotta, hogy senki soha a valót meg ne . . . Visszatörpan:

— Csak nem — kiáltja rá valami hang — Sforza Ferenc. Milanó ura! Ura!! Csak nem a lelkiismeretteddel vitatkozol. Te, aki a verebet ép úgy eltaposod, mint az öcsédet.

Á, dehog — és ő le kell törölje homlokáról a veritéket. Egy hibás szem van a gondolatok láncán. Ő nem az öccsének épít templomot. Az öccsét megölte, aztán azt az asszonyt is meg akarta ölni. És . . . és azt az asszonyt elzáratta. Pedig, miért is? Hát ő, ő, Ferenc kevesebb, mint Lázár? És mégis. Hát vesszen ott a nyomorult. El fogja taposni az idő. Az idő el fogja taposni, azt a kedves, ártatlan szemü arcot. Azokat a könnyes kék szemeket. Átkozott legyen az idő. Legyen átkozott! De ne . . . ne, hiszen annak az asszonynak virágját épen ő fogja eltaposni, annak az asszonynak ő lesz a megönlő idője. Hát önmagát átkozza-e akkor?

— Sforza Ferenc, Milanó ura! Csak nem a lelkiismeretteddel vitatkozol. Te, akinek a jutalmazás annyi, mint a büntetés épen.

— Nem! — ordít fel Sforza és a saját hangját veri vissza a boltozatos terem. Nem. Egy hibás szem van a gondolatok láncán. Ő nem az asszonynak épít templomot. Hol is füződnek tovább a szálak. — Né, leborult az est. — Igen, a pápa, a király el lett hallgattatva, hanem valahol valaki valamit kifecsegett mégis. Az az átkozott barát, mit predikált a templomban? Ez az, mindennek ez volt az oka. De ő, Sforza Ferenc, elnémitotta az ugató ebet. Haha, ő és az asszony egy egész életre együvé vannak zárva, egy négy ölnyi széles, négy ölnyi hosszú cellában. A hit és a bűn. Az imádság és a kisértés. És, hogy ének és átok gyül fel onnét naponként és éjszakánként az

* PÉRELY IMRE, az Uj Élet és számos fővárosi napilap munkatársa „Magyar Fejek“ címen megjelenő rajzos könyvére előfizetéseket átvesz szegedi és budapesti szerkesztőségünk (Budapest, V., Deák-tér 1. sz., II. em.) A kötet 72 oldal terjedelmű s a magyar kultúra kiválóságainak arcképeit foglalja magában. Kétféle példányban készül és pedig 1000 példány simított nyomó papíron a 300 K, azonkívül 100 példány finom meritett papíron a szerző aláírásával. ára 1000 korona.